

Romániai állami intézmények nevei magyarul

- sajtóközlemény -
2009.január 21.

2001. évi 215-ös úgynevezett „helyi közigazgatási” törvény 90. paragrafusa (a törvény 2006. évi módosítása óta) lehetővé teszi, hogy azokban a területi-közigazgatási egységekben, ahol a magyarok aránya meghaladja a 20%-ot, nemcsak a helyi közigazgatási szervekhez, hanem az úgynevezett dekoncentrált államigazgatási szervekhez is anyanyelven lehet fordulni. A magyar nyelvű megkeresésekre az adott intézménynek magyarul is kell válaszolnia. Mivel szinte minden minisztérium alá tartoznak ilyen dekoncentrált államigazgatási szervezetek, és ezek igen fontos intézmények (a rendőrségtől a tanfelügyelőségen át fogyasztóvédelemig rengeteg hivatal tartozik ebbe a körbe) ez komoly lehetőségeket biztosít a magyar nyelvhasználat számára.

A gyakorlatban azonban igen lassan terjed ezekben az intézményekben a magyar nyelv használata. Ennek egyik oka, hogy a magyar anyanyelvű polgár sokszor még az adott intézmény magyar nyelvű megnevezésében sem biztos. Például az „Casa Județeană de Asigurări de Sănătate” nevű intézmény magyar neveként a Hargita és Maros megyében a „Megyei Egészségbiztosítási Pénztár”, a Kovászna megyében a „Betegbiztosítási Pénztár”, a Partiumban pedig a „Megyei Egészségügyi Pénztár” a használatos, sőt az „Egészségbiztosító Pénztár” vagy az akár viccesnek is tekinthető „Megyei Egészségház” elnevezés a felbukkan. A rendőrségi intézmények elnevezésekor és sok más helyütt is legalább ilyen zavaros a helyzet.

Az, hogy az egyes állami intézmények neveinek nincs egységes magyar változata, más téren is nagyban nehezíti a magyar nyelv hivatalos használatát. Egységes intézménynév-használat nélkül ugyanis igen sok már létező jog, szolgáltatás, a magyar nyelvű telefonos tudakozótól, a hivatalos magyar nyelvű formanyomtatványok használatáig nem vagy csak nagyon nehézkesen vehető igénybe.

A www.nyelvi jogok.ro honlap kezdeményezésére a **Szabó T. Attila Nyelvi Intézet**, az **Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége**, és a **Nemzeti Kisebbségkutató Intézet** közreműködésével így elkészítettünk egy ajánlást a 2008. év legvégén felálló új kormány és államigazgatási rendszer intézményneveinek magyar fordítására. A kiadvány letölthető a www.nyelvi jogok.ro honlapról.

A mintegy kétszáz intézményt felsoroló listában szerepeltetjük a minisztériumokat és kormányzerveket; a végrehajtó hatalomtól független országos állami intézményeket; a minisztériumoknak alárendelt fontosabb országos intézményeket, illetve a dekoncentrált (megyei, regionális) államigazgatási szerveket.

Reméljük, hogy a felhasználók hasznát veszik munkánknak, és az egységes magyar intézménynév-használat növeli a magyar közösség polgári tudatosságát, és megkönnyíti az ügyeiket magyarul intézni kívánók dolgát. A második, bővített kiadás a terveink szerint már a magyarlakta megyék és nagyvárosok fontosabb intézményeinek magyar nevét is tartalmazza majd.

Kedves Újságírók!

A sajtóközleményben felhasznált adatok szabadon felhasználhatóak, kiegészíthetők és természetesen vitathatóak is. A forrás megjelöléséhez nem ragaszkodunk, de persze örülünk neki, akárcsak annak, ha hivatkoznak honlapunkra.. Ha igényét e-mailben a szekesztoseg@nyelvi jogok.ro címen jelzi, a sajtóközleményeket egy héttel a honlapunkon történő megjelenés előtt megkapja.